

Van de redactie

Dit is de 28e uitgave van de Historische Vereniging Bergambacht.

Achtereenvolgens komen in dit nummer aan de orde:

1. Het najaarsprogramma 2016
2. Mededelingen bestuur & redactie
3. Verslag Algemene Ledenvergadering
d.d. 13 april 2016
4. Activiteitenverslag 2016
5. Aantekeningen van het gewone, dagelijkse leven (deel 2)
door A. den Ouden 1975.
6. Sportgeschiedenis
(Wim Kroone)
7. Historische foto

Het najaarsprogramma 2016

September 2016

Op donderdagavond 22 september 2016 vertoont ons lid de heer Roel Botter een eigen bewerking van de film "Vroeger op de boerderij". Deze film is in de jaren 50 van de vorig eeuw gemaakt in opdracht van het Ministerie van Landbouw en Visserij. Na de pauze geeft Roel een powerpoint presentatie van eigen oude foto's uit onze directe omgeving.

De voordracht vindt plaats in de grote zaal van "de Schakel", Schoolstraat 24 te Bergambacht. De zaal gaat open om 19.30 uur en de film begint om 20.00 uur. Ook niet-leden zijn tegen een kleine vergoeding van Euro 2,00 van harte welkom.

November 2016

Op donderdagavond 17 november 2016 geeft ons lid de heer René Kappers, een bekend historicus in de Krimpenerwaard, een lezing over "De stadsrechten van Ammerstol".

Deze lezing vindt plaats in "het Zanenhuis", Ds. Hugenholtzstraat 4 te Ammerstol. Zowel leden als niet-leden hebben gratis toegang.

Mededelingen Bestuur & Redactie

Dhr. Wim Kroone heeft de vereniging het boekje “Draagt elkanders lasten” geschonken. Dit boekje behelst een preek gehouden door Ds. J.B.Th. Hugenholtz op zondag 8 februari 1953 in de N.H. kerk te Ammerstol ter gelegenheid van de watersnood.

Dhr. Arie Schouten heeft de vereniging een Historische Atlas Zuid-Holland geschonken.

Het bestuur is een ieder zeer dankbaar voor deze giften.

De uiterste inleverdatum van kopij voor het oktobernummer is 8 oktober 2016.

Kaasboer: Wim Jansen Klinkenberger
Soldaat: Maan Rijkaart Achterbroek Berkenwoude

HISTORISCHE VERENIGING BERGAMBACHT

Verslag van de Algemene Ledenvergadering van 13 april 2016.

1.Opening

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet de aanwezigen van harte welkom. Aanwezig zijn 27 leden en alle bestuursleden m.u.v. de heer C. Dubbeldam die verhinderd was.

2.Agenda

Op de agenda, zoals afgedrukt in het verenigingsblad van februari 2016, zijn geen wijzigingen en/of aanvullingen.

3.Vaststelling van de notulen van de Algemene Ledenvergadering van 7 april 2015.

De notulen worden goedgekeurd.

4.Ingekomen stukken en mededelingen.

Er zijn geen ingekomen stukken en mededelingen.

5.Financieel jaarverslag over het jaar 2015.

Voorzitter B. ter Haar licht in het kort de financiële jaarstukken toe.

6.Verslag kascommissie.

Door de pas op het laatste moment bekende afwezigheid van de heer van de Mark kon geen reserve meer worden opgeroepen en heeft de heer Moerman optredend als

vervangend voorzitter de bescheiden gecontroleerd en in orde bevonden. Aan waarnemend penningmeester de heer P. Teuling wordt décharge verleend en de voorzitter dankt de kascommissie voor de werkzaamheden en de verslaglegging.

7. Benoeming kascommissie.

De heer Moerman wordt benoemd als voorzitter, mevrouw van Eijk-Casteleijn als lid en de heer K. Both als plaatsvervangend lid.

8. Bestuursverkiezing.

De voorzitter geeft toelichting over het tegelijkertijd aftredend/ herkiesbaar zijn van alle bestuursleden. Door de statuten wijziging van vorig jaar is het nu mogelijk dat bestuursleden meer dan 2 termijnen zitting hebben in het bestuur. De reden hiervoor was dat er geen leden gevonden konden worden die bereid waren tot het bestuur toe te treden. De voorzitter houdt vervolgens een pleidooi voor meer belangstelling voor het bestuur van de vereniging en leden voor speciale commissies om bepaalde onderwerpen verder uit te diepen. Bij acclamatie worden alle zittende bestuursleden herbenoemd en de heer D. van der Wouden als nieuw bestuurslid benoemd. Vervolgens stelt Dirk zich aan de leden voor.

9. Begroting 2016-2017

De begroting wordt ongewijzigd goedgekeurd. In zijn toelichting noemt de voorzitter de uitgave van het boekje over Raadhuisstraat 14-16, waar door de auteur, de heer H. van de Berghe, nog de laatste aanvullingen worden gemaakt alvorens de definitieve versie naar de drukker gaat. Het is de bedoeling dat alle leden dit boekje samen met het

verenigingsblad in juni/juli opgestuurd zullen krijgen. De kosten en verwachte opbrengsten van dit boekje hebben voor een wat afwijkende begroting- en een klein tekort voor 2016 gezorgd wat gezien het eigen vermogen van de vereniging gerechtvaardigd is. Door de subsidie harmonisatie van de gemeente Krimpenerwaard is er enige onzekerheid of de subsidie van de voormalige gemeente Bergambacht op hetzelfde niveau gecontinueerd zal worden. De voorzitter merkt verder op dat de contacten met de gemeente Krimpenerwaard langzaam op gang komen en dat na de thema presentatie over erfgoedbeleid in december 2015 er voor 19 april een uitnodiging ligt voor een vervolg om dit samen met andere historische verenigingen en andere belanghebbenden uit de Krimpenerwaard en de gemeente verder te bespreken hoe hieraan vormgegeven kan worden. De gemeente geeft er wel de voorkeur aan dat in de toekomst met een overkoepelende organisatie van historische verenigingen verder overlegd kan worden.

10.Activiteitenverslag 2015

De voorzitter doet verslag van de activiteiten welke in 2015 hebben plaatsgevonden. Er zijn 5 lezingavonden gehouden met interessante onderwerpen zoals rietdekken, overzetveren, turfwinning, boelhuizen en de Hollandse waterlinie. Er zijn ook diverse bijdragen aan het archief beschikbaar gesteld, waaronder over steenbakkerijen. Er zijn ver gevorderde besprekingen met een webmaster, zodat de website van de vereniging binnenkort weer operationeel is. Het aantal leden lijkt zich rond 120 gestabiliseerd te hebben en er wordt van gedachten gewisseld welke promotionele activiteiten het ledental kunnen verhogen. Het bestuur zal met een kraam op de jaarmarkt in Bergambacht aanwezig zijn en

advertenties in een lokaal blad wordt overwogen, maar ook wordt leden aangemoedigd tot mond op mond reclame. De heer Botter oppert een face book site voor de vereniging te starten om ook meer jongere leden geïnteresseerd te krijgen. Het verenigingsblad is dit jaar weer 3 keer verschenen en tot slot dankt hij de adverteerders die het mede mogelijk gemaakt hebben het verenigingsblad uit te kunnen geven.

11.Rondvraag

De heer G. den Hoed vraagt zich af waarom de HV in Stolwijk bij de ALV een veel grotere opkomst kent dan de HV Bergambacht. De voorzitter antwoordt dat hier diverse redenen voor aan te voeren zijn, waaronder de eerder besproken promotionele activiteiten maar ook dat de saamhorigheid met 3 kernen veel lastiger is. Mevrouw van de Ende sluit hierop aan dat er weinig aandacht voor Ammerstol en Berkenwoude schijnt te zijn en dat ook in de naam van de vereniging deze kernen niet genoemd zijn. De heer A van der Meijden antwoordt dat de voormalige gemeente Bergambacht het uitgangspunt voor de naamgeving was, maar dat de andere kernen wel op de voorpagina van het verenigingsblad genoemd zijn en de bestuursleden een representatieve afspiegeling vormen van de genoemde kernen. In aansluiting op dit punt vraagt de heer J. Both zich af hoeveel leden er uit de diverse kernen komen; Op de vergadering waren geen precieze getallen beschikbaar, maar een grote meerderheid van de leden komt uit de kern Bergambacht. De heer Vink vraagt zich af in hoeverre de vereniging bij het monumenten beleid van de gemeente wordt betrokken en hoe actief de vereniging daarin participeert. De voorzitter en de heer A. van der Meijden refereren naar de eerder genoemde nota over erfgoedbeleid. Hierin zijn niet alleen de Historische

Verenigingen en de gemeente betrokken maar ook andere organisaties zoals archeologische werkgroepen. De gemeente Bergambacht heeft in het verleden het beleid m.b.t. gemeentelijke en beeldbepalende monumenten een lage prioriteit gegeven en hierover is relatief weinig contact met de HVB geweest. Hoe dit zich bij de gemeente Krimpenerwaard zal ontwikkelen staat nog te bezien. De voorzitter stelt dat het erfgoedbeleid een eerste verantwoordelijkheid van de gemeente is en dat de HV Bergambacht waar mogelijk input zal leveren, waarbij de heer Vink aangeeft voorstander te zijn van een meer proactieve houding van de vereniging naar de gemeente toe.

12.Sluiting

Omstreeks 21.15 sluit de voorzitter de vergadering en dankt de leden voor hun komst en inbreng. Na dit formele deel wordt nog een dia presentatie over bejaardenreisjes gegeven door de heren C. den Ouden en D. Roest.

Schoolhuis Chr. School 1938

Activiteitenverslag 2015 van de Historische Vereniging Bergambacht

Wederom beperk ik mij tot een selectie van de belangrijkste onderwerpen die in dit jaar aan de orde zijn geweest.

Bestuur

Het bestuur is dit jaar opgeschrikt door het plotseling overlijden van de kort daarvoor tot het bestuur toegetreden secretaris, de heer Kees Vermeer.

Het bestuur is in dit jaar 5 maal bijeengekomen. De meest besproken onderwerpen waren de organisatie van de lezingenavonden, de vacatures voor diverse bestuursfuncties en de webmaster, de uitgave van een speciale editie van ons blad over het pand Raadhuisstraat 14-16 en de 3 gewone uitgaven van ons verenigingsblad.

Contacten met de gemeente

In het eerste jaar van de nieuwe Gemeente Krimpenerwaard is er geen specifiek contact geweest over historische aspecten in onze dorpen.

Wel is er een overlegavond van de gemeente en alle Historische Verenigingen in de Krimpenerwaard bezocht (erfgoedbijeenkomst), waarbij geen wezenlijk nieuwe plannen zijn gepresenteerd over historische aspecten.

Leden

Met de heer Herbert van den Berge is gesproken over de definitieve tekst van zijn rapport naar de ouderdom van het

pand Raadhuisstraat 14-16. Dit boekje zal nu hoogstwaarschijnlijk uitgegeven worden bij het 10-jarig bestaan van de Vereniging.

Diverse leden leverden bijdragen voor ons archief waaronder een kasboek van een steenbakkerij uit onze omgeving.

Het aantal leden schommelt om de 120. Het lijkt moeilijk te zijn om op korte termijn een verdere groei te realiseren.

Ledencontactavonden (lezingen)

Er zijn dit jaar 5 lezingen gehouden:

24 februari 2015: de heren Frans en Gerrit van der Ende uit Berkenwoude over rietdekken

7 april 2015 (na de ALV): film van de heer Gerrit Eegdeman over de "9 dorpen schaatstocht" van 1986.

19 mei 2015: de heer Klip uit Krimpen aan de Lek over overzetveren (vervanging van de lezing van de heer van 't Riet over turfwinning).

22 september 2015: de heer Wim Mets over boelhuizen.

11 november 2015: de uitgestelde lezing van de heer Arjan van 't Riet over turfwinning in onze omgeving.

Verenigingsblad

Ook dit jaar zijn er weer 3 uitgaven van ons verenigingsblad verschenen (februari, juni/juli, en oktober). We ontvangen daar veel positieve reacties op omdat het blad er professioneel en goed verzorgd uitziet. We danken de diverse adverteerders voor hun financiële steun.

Aantekeningen van het gewone, dagelijkse leven 2

Visserij

In het voorjaar kwamen de vissers van Woudrichem de Lek op met hun scheepjes. Dan werden er tussen de kribben de fuiken voor aal uitgezet in de hoop wat te vangen. Dat duurde enkele weken.

Ook werd er gevist met de zegen, meestal als er niet veel gevaren werd. De zegen werd dan gesleept, om dan later naar de kant gehaald te worden. De vissers stapten met lange laarzen in het water. Het inhalen van de zegen was zwaar werk. Kwam de kuil in zicht, dan kon je zien wat je gevangen had. De burgers stonden dan met een emmer gereed om wat vis te kopen.

Verder werd er met een drijfnet gevist, meestal in de avond met een drijfbaak met een lamp erop voor de scheepvaart.

Verder kwam er nogal eens een roeiboot met een spreinet achterop. Als je het net liet vallen, spreidde het zich. Het lood verzwaarde het net, dan zonk het snel. Daarna werd het weer opgehaald. Zat er vis in dan gauw met een schepnet er onder om de vis op te vangen.

Verder had je nog de Zalmvisserij Koekoeksveer Tienhoven en de Snackert bij Ammerstol. Daar werd ook op zalm gevist. De Koekoek heeft het 't langst volgehouden. Ook werd er 's avonds met de peur op aal gevist.

Jagen op eenden

Dat gebeurde meestal bij lichte maan. Men liet lokeenden zwemmen. Streken er wilde eenden neer, dan kwam het dubbelloops geweer er aan te pas om er zoveel mogelijk te raken.

De roeiboten waren afgezet met riet.

Ook werd er gejaagd op snippen. Dat gebeurde met planken, waarop wat modder en voer gelegd werd.

Was er ijs op de Lek, dan werd er met een sleepboot gevaren en werden dan vanaf de boot de eenden geschoten.

Overzetveren

Bij de aanlegplaatsen van de boot De Rederij op de Lek was veelal een pont of voetveer.

In Kinderdijk was een pont- én voetveer.

In Nieuw-Lekkerland en Lekkerkerk een voetveer met aan elke kant een veerman met een roeiboot.

Opperduit, Streefkerk en Nieuwe Veer hadden een voetveer, Bergstoep en Streefkerk een pont- én voetveer.

Groot Ammers en Ammerstol hadden aan elke kant een veerman, Schoonhoven en Tienhoven hadden pont- en voetveer.

De pont voer langs een reep en moest getrokken worden. Wel werd er gebruik gemaakt van eb en vloed, met de roeiboot aan de riemen.

De parlevinker

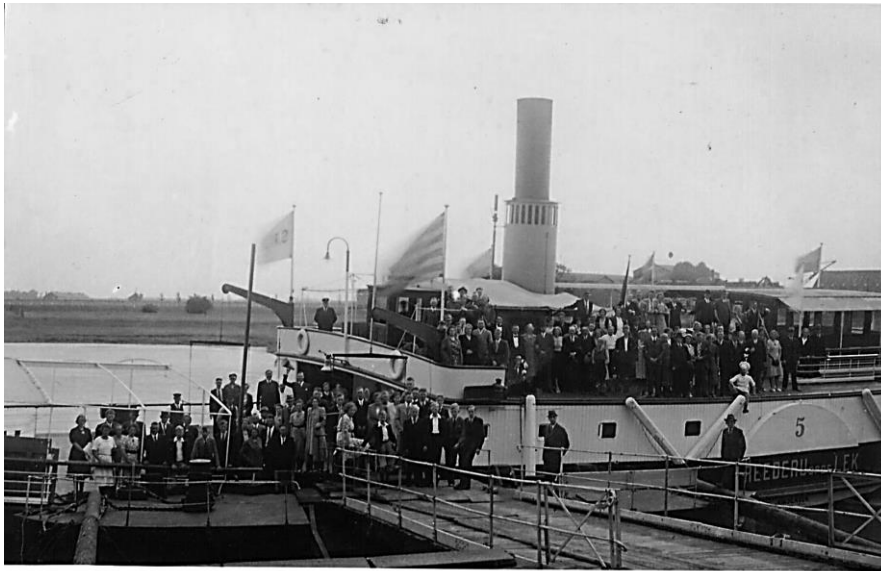
Ook dit was een vak op het water. Ieder had zijn route. In Nieuw Lekkerland was Baartman, die voer van Krimpen aan de Lek tot Streefkerk. 's Morgens brood, melk, groente en aardappelen laden en verder koffie, thee en andere levensmiddelen.

Kwam er een sleep aan, dan er op uit, beginnende bij het eerste schip, in de hoop wat te verkopen.

Zolang er nog schepen voeren er op uit met weer of geen weer. De roeiboten hadden een rand met witte blokken, dat was het herkenningsteken.

Personenvervoer

De statige boten van de Reederij op de Lek en de “Johanboten” voeren op vaste tijden van Rotterdam naar Culemborg en visa versa. Het was een belevenis als je met de boot uitging, vooral de machinekamer met vuren en waar blanke krukassen in beweging waren, vanaf de brug door de Kapitein met belsignalen geregeld.

De Reederij op de Lek bracht mens en dier naar een andere bestemming NI van Culemborg naar Rotterdam en retour, met veel aanlegplaatsen. In de 2e wereld oorlog is hij uit de vaart genomen ivm de beschietingen door de Duitsers

(Uit het archief van Johan v.d. Bas)

Ook de zogenaamde "Pruis" die voer naar Duitsland.
Bij de aanlegsteigers was het levendig, want niet alleen personen werden vervoerd. Dinsdags vee naar Rotterdam, melk en touw van de Touwbaan uit Lekkerkerk, pijpleiding uit Nieuw-Lekkerland, enzovoort, teveel om op te noemen. De zalm van Tienhoven werd in een mand vervoerd. In de zomer blokken ijs voor de slagers. Zo nu en dan werd er 's zomers naar Hoek van Holland gevaren. De Reederij op de Lek mocht geen post vervoeren, maar daar was wel wat op te vinden. Moest er vlug naar één der plaatsen bericht, dan maar een pakje. Meestal was een turf de brief waarop de boodschap. Bij de turf werd het adres geplakt en afzender er op, een stukje touw erom en met de boot mee. Na kortere of langere tijd werd het dan thuisbezorgd, dus ging het nog snel ook. De aanlegplaats in Rotterdam was bij het Maasstation.

Volleyballen in het Bergambachtse

De afdeling volleybal van sportvereniging Thor is al ruim 50 jaar een begrip in Bergambacht. In 1957 stelde het bestuur van de gymnastiekvereniging Thor (Tot heil onzer ribbenkast) voor een volleybalafdeling onder te brengen bij de gymclub. Aldus geschiedde. Op 30 april 1958 speelde een herenteam reeds een demonstratiewedstrijd op het schoolplein aan de Badhuisstraat. Thor vond aansluiting bij de Nederlandse volleybalbond (NeVoBo) en schreef met een damesteam en twee herenteams in voor de competitie 1958/59.

De trainingen van de teams en de wedstrijden vonden plaats in een gymlokaal aan de Badhuisstraat. Op die locatie staan nu appartementen. De training bestond uit onderhands serveren en het tactisch plaatsen van de bal. De (late) wedstrijden en trainingsuren waren niet aantrekkelijk voor jeugdleden, die zich dan ook niet massaal aanmeldden.

Heren 1 vond in de zeventiger jaren de weg omhoog. De hoofdmacht met spelers als Hens Bouter, Teus Kleijn, Tiemen Vreugdenhil en Jan den Ouden moest zijn thuiswedstrijden in de promotieklasse spelen in sporthal De Meent in Schoonhoven, daar het gymnastiekzaaltje niet aan de eisen (te klein) van de NeVoBo voldeed. In 1975 promoveerde het eerste team naar de landelijke tweede divisie. Een positieve impuls voor Thor was de ingebruikname op 15 oktober 1976 van ontmoetingscentrum De Waard. Door de betere trainingsmogelijkheden en faciliteiten dwong Dames 1 ook promotie af naar de promotieklasse. De jeugd en de recreanten wisten nu ook de weg naar de Bergambachtse volleybalvereniging te vinden.

In de jaren tachtig bereikte de herenhoofdmacht de laatste 16 in het nationale bekertoernooi door gerenommeerde teams uit de eerste divisie te verslaan. Eredivisionist Ubbink-Orion wist de Bergambachtenaren in een stampvolle De Waard nipt een halt toe te roepen. Ook de dames kennen in die periode hun successen. Onder Tjibbo van der Werf wisten zij het kampioenschap in de derde divisie te veroveren. De servicedruk van met name Marjo den Ouden en Marja Vermaat leverden veel punten op. In het seizoen 1985/86 speelden zowel de dames als de heren in de tweede divisie. Daar de succesvolle lichte ouder werd en weinig jeugd doorbraak kwam er een einde aan dit tijdperk.

Begin 2000 zetten de volleybalvrouwen van Thor onder leiding van clubtrainer Wim Kleijn de weg omhoog weer in. Met enkele speelsters van buitenaf werd in 2014 de eerste divisie – het derde niveau van Nederland – bereikt. Anno 2016 speelt dit keurkorps nog steeds op dit niveau. De trainer is Cees de Waard, die in de tachtiger jaren het succesvolle herenteam onder zijn hoede had. Het herenteam moet deze sprong omhoog nog maken.

Thor beschikt thans over 4 heren-, 7 dames- en 9 jeugdteams. De vergrote sportruimte in De Waard is tweewekelijks het toneel van de thuiswedstrijden van Thor.

Het Bergambachtse Thor, dat na de draw tegen Zevenklappers zo goed als zeker is van een plaats in de promotieklasse v.l.n.r. zittend: Teun Kleijn, Karel Kleijn en Jan den Ouden. Staande: Tiemen Vreugdenhil, Jaap Vermeulen, Hans Bouter en voorzitter-coach Harry Blom.

Historische Foto

Bergstoep café de Haven, destijds eigendom van dhr. Slingerland die tevens agent was van de Stoomboot Reederij op de Lek.
Geheel rechts voor de bomen staat een olielantaarn voor de straatverlichting.
In de deur staat mevr. A. Slingerland-de Langen en voor het huis staan haar man dhr. W.L. Slingerland en hun dochtertje Gijsbertha. Foto 1915.